

Supplica

a Sua Maestà MARIA THERESA - Imperatrice d'Austria e Regina
d'Ungheria e di Boemia e Duchessa di Milano

fatta

dai SINDACI del FIUME OLONA per l'applicazione di una Tassa
sul PARTICATO e sulle RUOTE dei MULINI , per contribuire
alle spese della VISITA GENERALE sul FIUME e per il saldo delle
spese relativa alla sistemazione dei Torrenti REBAU (ovvero
Fontanile di TRADATE) e Torrente BOZZENTE in conseguenza della
rovina da loro apportata nelle esondazioni, ed anche alle
passate spese del torrente GAGGILOLO, poi divertito dai terri-
tori SVIZZERI.

con concessione REALE del 16 MARZO 1768

Maria Theresia dei gratia Romanorum Imperatrix Regina Hungariae et
Boemiae, ac Mediolani Dux & & Syndici Fluminis Olonae prece nobis
dederunt sequente - F. R.

quantum sollicitudinis, laboris, et impendii attulerit amplissimis
Patribus Conservatoribus? legis Judicibus Commissariis, coeterisque
Officialibus; ac utentibus aquis Fluminis Olonae necessitas consu-
lendi nedum externis, sed etiam internis malis, quae eidem Flumini
irreperunt, ac in dies augentur, ex eo dignosci potest, quod cum
respectu exteriorum Torrentia occasione exundationem per diversarum partes.
dejecerentur in Alveum Olonae, non nisi lamentabile, et infadum
fuit videre hoc Flumen

---

placido antea cursu defluens, intra suas ripas, rapido exinde impetu
intumescens omnia colendina submergere, Prata sternere, Edificia ever-
tere, arenosa congerie Duccas, Clusias, et soratoris implere, ac
rende quaque omnia fieri periculis plena praecipue inter haec vocatur
GAGGIOLO ab Helveticis montibus descendens in Lacum Luganensem intra
fines illius territorii discurrens qua data via irruebat.

Ob illatam subinde ab iis rupibus saxorum, et Aereae copiam erecto
Alvei fundo propè confinia loci et abii Helveticensis, Aquae exundatio-
num inclinantes in MORANUM, et ANZAK conterminas Vallies viam appa-
rire coeperunt

---

ad Flume Olonae intrà territorium loci MALNATI in Superiori Soprii
parte jacentis.- Alius etiam torrens QUADONA nuncupatur, collectis
pluvio tenore aquis praecipue a summitate in Vallem Olonae irruens
Flumen ingreditur, ac ingravescit.- Non levis momenti alter erat
Torrens REBAU seu' Fontanilis Tradati appellatus ob recentiones
potissimum novitates adjacentium Possessorum Fluminis, non una tantum
ex parte ad Vallem Olonae demissus.- In inferiori demum parte ejdem
Vallis Olonae non parum turgidus, ac noxius avasit celebris nunc
torrens BOZZENTE magnam in locum Olonae materiae quantitatem asportans.-

Ad avertenda

Ad advertenda igitur huiusmodi tam assa, quam pejora matusenda malo, anteacti Syndici ejusdem Fluminis coram praedefunctis Amplissimis Patribus don FLORABLO BAZZETTA, et succedaneo Marchione don CARLO CASTIGLIONI, de more vocati, et congregati, ne seriò discussia necessarium, et utile fore retentibus visum fuit peculiarem fieri debere nedum visitationem dictorum Torrentium per alterum ex Nobilibus Sindicis adhibita Opera Ingenierii, et officialem Fluminis, verum etiam expurgationem Fontium Superiorum o aridam tunc vigentem veli temperiem, quae cum exequi non possent abse impensa statuerunt idco faciendam esse

Taleae impositionem super Molendinàs, et Fratis utentium curato interi subventare pecuniane sufficientis ad exequendam utranque functionem. Hinc preces M. V. dicti Nobiles Syndici porrekerunt in quibus exposito Adverso Fluminis statui et necessitate providendi signatei ut Helvetii memoratum eorum Torrentem GASCILO, tanquam ac esprimè inferiorum, noxiumque utentibus Olonae intra fines ipsorum territorii juxta solitum continerent, utque pro expensis in recentis visitatione, et expurgatione respective faciendis impnie posset relata taleae ad formam Novarum Constitutionem In & Teneatur quoque Commissarius Libro 5 petientur

dignari M.V. dispensare mutuas recipere eos posse- libras Spetm mille sub obligatione honorum utentium favore subventeris pro illarum restitutione, ac interusuriorum solutione et ad hunc effectum injungere Magnifico Patri Conservatori, ut publico Edicto in locis oportunitis promulgando eosdem utentes cogerat ad solutionem eorum contingentis portionis memoratae Taleae, cominato renitentibus praeccepto executivo in formae Camerae, atque in omnibus provideret, prout sibi convenire visum fuisset

platuicque M.V. petitam non modo concedere dispensationem, sed etiam correspondentes Regias Ducales Litteras, dare Amplissimo Patri Marchioni

Conservatorii CASTIGLIONI, injungentes ut pu blico Edicto in locis opportunis promulgando cogeret omnesnet quoscunque utentes aquis dictis Fluminis ad solutionem eorum Contingentis portionibus, ut in praecipuis, ità ut transmissa eis, seu eorum Fictabilibus?Massariis, Colonis, seu Pigionatibus monitione ex Ordine Commissarii ejus Fluminis cum summa debiti unicunq; eorum taxata persolvenda eaque solutione non facta contra Contumaces valeret per ipsum Commissarium concedi praecipuum executivum etiam ad formam Regiae Camerae, illudque exequi, aliaque omnia expediri, usque ad effectua-lem respèe

summae taxandae consecutionem, et in omnibus prout eidem Amplissimo Patri Conservatori convenire visum fuisset; et ut e iisdemet Litteris diei 19 Augusti praetervoluti anni 1718 sub tenoribus A & B.

(4)

Dum haec agerentur nec moram pati posset urgens necessitas tam visitationis ad avertenda torrentium damna praecordinatae, quam fontium et purgationis ad curandam deficientem sitientis alvei perennitatem.- Duo pro his inevitabilis impensis faciendis recepta provisionaliter fuere a subventotibus sub fide novae impositionis dicatae Taleae capitalia; usum nempe librarum Sexcentum a STEFANO MARIANO, et Aiterum librarum septecentum a Capitaneo CAROLO RUSCONIO de CLERICIS, ambo sub annuo interesse librarum quinque pro centenario.-

Proficua evasit visitatio et informationibus in sito humptis, et delineatione per ingenierum diligentier acta, et ex sermone eum Helvetico MENDRISII Gubernatore, ac praetore per nobilem quondam Comitem don FRANCISCUM CORIUM qua syndicum ut supra deptatum habito quo ad torrentem GAGGIOLUM meliorique tunc in eadem expeditione successa cum administratoribus comunitatibus ac possessionibus bonorum loci TRADATI relate ad alium Torrentem utidior tamen flumini extitit Fontium Expurgatio, quae si in Ommibus

---

laticibus impleta fuisset ampliori impensa maximum Fluvio aquarum incrementum attullisset.-

Interea relatis in Senatii M.V. per dictum amplissimum Conservatorem Marchionem CASTILLIONAEUM peractis ab eo diligentis, ac iis, quae ex memorata visitatione emergerunt, altatoque periti voto, pro laudato zelo idem excelsus ordo audito fisco disertam Gubernio proposuit in puncto dicti Torrentis GAGGIOLO consultationem contentam, unam voto ejusdem Regii Fisci sub linea C.

Promoto ad gradum Praesidis praefacto Mag. to Marchione CASTILLIONAEUM subrogatus amplissimus Comes don JHANNES BAPTA TROTTUS, abita diligenti de statu fluminis informat. ne a Cancellario Provinciali ex voto Hobb. Syndicorum percata intellectisque moderatorum providentiis, huiusque prae excelsi concistorii M.V. Sanctionibus

5

identimen emanatis, instantibus efficacius apud ipsum Magnificum
Comitem Conservatorem in convocazione diei 20 Gennaio anno 1733
Nobili Sindici pro generale visitatione Fluminis, visisque
precibus introcluris in regis ducalibus litteris ei directis,
ac per eosdem Nobb. Sindykos praesentatis, ac unitis eorum compa-
ritions diei 8 Agosto parimenti dell'anno 1733, sub Litterae D.
Paratus erat demendatam a M.V. pro collendis radicibus inoletes
abusibus facere dicti totius fluminis visitationem praevia.

---

generalis proclamatis evulgatione.= quae tamén praeliminaris præ
assueta solertia, et commendabili zelo aptè disponerat idem am-
plissimi Conservator brevi temporis intervallo, ab illius promo-
tionem ad gradum Praesidis Cameralis implere non valuit, eique
infecto in Conservatorem Magnifico Marchione Senatore don ERON-
NIMO ERBA, iterum supplices fuisse Sindici ad M.V. quae digna-
ta fuit aliis suis Regio Ducalibus litteris diei 6 GIUGNO 1734
ipsi Magnifico Patri successori injungere, ut etiam per accessum
in rem praesentem provideret, prout ibi convenire viset fuisset
ut, ex eisdem Regio Ducabilibus litteris cum praecibus annexis.

---

venientibus sub linea E = itaque operam visitationi ut supra
injuntae daturus, recognitis antecedentibus generale proclama
ex ordine Senatus eius accessu in rem praesentem ad effectum
removendi novitates, et abusus, ut ex eodem generali proclamate
signati F. = pro cujus estensione, tippis impressione, publica-
tione in hac Mediolani Civitate, et in omnibus oppidis, ? agis
et Ferris fluminis adjacentibus relationibus, et earum dimissio-
ne in actis officii tam statutorum, quam Olonae, necessariae diei
deburunt expensae.= Proposita in congressu Syndicorum coram praec-
facto Magnifico Conservatore Marchione,

Erba habito, relatione Judicis Commissarii diei 4 Giugno 1738,
nunciatis